НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 49-354-04-230
Дата: 18 / 10 2023 г.
17.35

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И МЕДИИ
ТОМА БИКОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, правим следните мотивирани изменения и допълнения в постъпилия на 19.09.2023 г. Общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права, № 49-353-13-6:

1. §1, т. 2, буква "б" се заличава

2. §2 се отменя

3. В §7, в чл. 22б се правят следните допълнения:
1. В ал. 8 се добавя изречение второ със следния текст:
"За полагане на достатъчно усилие се смята използването на свободен софтуер с отворен код"
2. В ал. 10 се добавя изречение второ със следния текст:
"Доставчикът на онлайн услуги за споделяне на съдържание може да приложи автоматично блокиране на съдържание на потребителите на услугата единствено по отношение на съдържание, което явно нарушава авторското право"
3. Ал. 15 се изменя както следва:
"Независимо от механизмите за защита по ал. 11 и процедурата по медиация по ал. 14, когато във връзка със спорове по този член потребителите на услугата се позовават на разрешение или на допустимо свободно използване, те или техни организации могат да заведат иск срещу доставчика на онлайн услугата за споделяне на съдържание или носителя на права, с който да претендират за публично разгласяване на произведения или други обекти, както и за вреди от непозволено увреждане по общия граждански ред пред всяка от страните може да отнесе спора до компетентния съд."

Мотиви: Комерсиалните решения за автоматизирано разпознаване на съдържание, разработвани от онлайн гигантите, не следва да бъдат единственият механизъм за изпълнение на изискванията на директивата. В случай, че съществуват безплатни системи с отворен код, които осъществяват сходни дейности, следва да се смята, че те са достатъчни за покриването на изискванията на закона, въпреки, че не са на идентично ниво с комерсиалните решения.
По отношение на автоматизираното блокиране на последващо качване на съдържание, следва да бъде еднозначно, че такова е допустимо съгласно Директива 2019/790 единствено в случай на явно нарушаване на авторски права, като при съмнения или невисок процент на сигурност при идентифицирана не съдържанието, такова блокиране не следва да се прилага. Директива 2019/790 също така изисква потребителите на платформите да разполагат с активен път на защита на правото си да публикуват законно съдържание, в това число по съдебен ред. В Германия това право е уредено вкл. чрез възможност за завеждане на колективни искове от организации на ползвателите.

4. Създава се нов §7а със следния текст:
"§7а. В чл. 23 настоящият текст става ал. 1 и се създава ал. 2:
"(2) Всяка договореност, която възпрепятства или ограничава правото на свободно използване, е нищожна, освен ако в закона не е предвидено друго."

Мотиви: С въвеждането на част от случаите на свободно използване, уредени в Директива 2019/790, законопроектът на Министерски съвет изрично предвижда, че всяка договореност, която възпрепятства или ограничава правото на свободно използване по тези нови случаи, е нищожна (предложение за чл.26л). Това създава неяснота относно характера на останалите норми, уреждащи свободно използване в член 24 и сл., които също трябва да са повелителни.

5. §8, се правят следните изменения и допълнения:

1. Чл. 24, ал.1, т.3, се изменя така:
"3. използването с нетърговска цел на разгласени произведения или части от тях, за образователни цели или за целите на научните изследвания, в обем, необходим за анализ, коментар или илюстриране, при посочване на източника и името на автора, освен ако това е невъзможно;"

2. В т. 9 се премахват думите „с учебна цел или с цел съхраняване на произведението".

Мотиви: Целта е да се избегне създаването на два паралелни режима на свободно използване за учебни цели и за целите на институциите на паметта (общодостъпни

библиотеки, архиви и музеи), като същевременно се внесе яснота във вече съществуващите случаи на свободно използване.

6. §9 се изменя така:
§9. В чл. 25а, ал. 2 се изменя по следния начин и се добавят ал.3-5.

"(2) Правоносителите използват технически средства за защита на мрежите и базите данни, които са пропорционални на рисковете за тяхната цялост и сигурност и не възпрепятстват свободното използване с съответствие с този закон.
(3) Ползватели, които искат да се възползват от разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 3, 6, 9, 10, 12 и 13, чл. 25, ал. 1, чл. 26а и 26б, чл. 26е, 26ж, 26з и 26и, за произведения, които имат законно право да използват, но са възпрепятствани от технически средства за защита, могат да поискат от носителя на правото да им осигури съответния достъп в оправдана от целта степен.
(4) Когато ползвател по ал.3 е поискал от правоносителя да му осигури достъп до обекта на закрила при условията и по реда на чл. 25а, ал. 3, правоносителят е длъжен да осигури необходимия достъп в срок до 72 часа от постъпване на искането.
(5) Ал.3 и 4 не се прилага в случаите, когато произведения са станали по договорен път достъпни за неограничен брой лица по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях."

Мотиви: С въвеждането на новите случаи на свободно използване, уредени в Директива 2019/790, законопроектът на Министерски съвет изрично предвижда невъзможност за блокиране на законно използване с технически средства за защита за един от тези случаи (предложение за нов чл.26к, ал.2). Така предложеното уточнение е крайно недостатъчно. Самата директива предвижда това правило да обхваща по-голям брой случаи на свободно използване. То трябва да се уреди с обща разпоредба в материята, касаеща техническите следства за защита (чл.25а).

7. В §11 относно чл. 26з, ал.7 се заличава:

Мотиви: Текстът на предложението на ал. 7 противоречи на неправилно транспонира изискванията на член 5 от Директива 2019/790 и им противоречи.

8. В §12 думите "и по изключение може да разреши промени в произведението." се заличават

Мотиви: Изтичането на авторските права предполага възможност за свободно използване, това означава и свободно извършване на промени в произведението, съответно не следва да

се предвижда такива да бъдат разрешавани само по изключение след изтичане на срока на правата.

9. В §43, т. 1 думите "и за издаване на удостоверение за регистрация" се заличават.

10. В §68 се добавя буква д1):
д1) В чл.97 се добавя точка 14:
„14. не осигури достъп в срок по силата на чл. 25а, ал. 4"

Мотиви: Предложението цели да гарантира спазването на сроковете по чл.25а, ал.4.

11. Навсякъде думите "предлагането на електронен достъп" се заменят с думите "предоставянето на публично разположение", а думите "предлагане на електронен достъп" и "предоставяне на електронен достъп" се заменят с думите "предоставяне на публично разположение".

Мотиви: Понятието "предоставяне на публично разположение" е обявено от Съда на ЕС за самостоятелно понятие на правото на Европейския съюз и държавите членки не могат да се отклоняват от него в националното си законодателство.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов

Божидар Божанов

Signed by: BOZHIDAR PLAMENOV BOZHANOV